

**ЗА НЯКОИ НЕСХОДСТВА В РЕГЛАМЕНТИРАНИТЕ ДЕФИНИЦИИ В
МЕЖДУНАРОДЕН СЧЕТОВОДЕН СТАНДАРТ
41 ЗЕМЕДЕЛИЕ И НАЦИОНАЛЕН СЧЕТОВОДЕН СТАНДАРТ
41 СЕЛСКО СТОПАНСТВО**

Настоящата разработка е насочена към различията на отделни дефиниции регламентирани в счетоводните стандарти (МСС/СС 41), отнасящи се до селскостопанската дейност и продуктите получени от нея.

Селско стопанство в широк смисъл на думата, означава отрасъл на икономиката в отделните страни, а в по специален смисъл отглеждане на културни растения и животни или като подотрасъл «Растениевъдство» и подотрасъл «Животновъдство». В съвременен аспект понятието «Растениевъдство» се отъждествява с понятието «Земеделие». Земеделието е основен отрасъл на селското стопанство за производство на растениевъдни продукти. Авторите използвали понятието «Земеделие» като наименование на международния счетоводен стандарт вероятно се позовават на факта, че основен фактор за осъществяване на дейността е земята, но това не може да бъде критерий и основание за наименование на стандарта. Основание за едно такова мнение е: стандартът регламентира понятия свързани с растениевъдството и животновъдството като дейности и като подотрасли на националната икономика. Наименованието на международния счетоводен стандарт «Земеделие» е неточно, тъй като ограничава неговия обхват, т.е. само за дейност отнасяща се до растениевъдството.

Целта на двата стандарта е да се регламентират специфичните изисквания отнасящи се до счетоводното отчитане и представяне на биологичните активи и селскостопанската (земеделската) продукция във финансовите отчети на предприятията със селскостопанска дейност.

Обхватът в действащите варианти и на двата стандарта се прилага за биологичните активи, селскостопанската (земеделската) продукция, както и правителствените дарения свързани с биологичните активи. По отношение на обхвата следва да се вземат предвид и измененията в МСС 41 Земеделие и МСС 16 Имоти, машини, съоръжения. В МСС 16 е въведено понятието «растение носител»- «живо растение». Понятието биологични активи представено в МСС 41 намалява своя обхват, т.е. би следвало в понятието биологични активи да включват живите животни и растения, но без растенията носители.

Различия се забелязват и в определенията дадени за селскостопанска продукция. Понятието «селскостопанска продукция» в СС 41 Селско стопанство се определя като „първоначално придобит полезен продукт от биологичните активи на предприятието, който се идентифицира като отделен актив в момента на отделянето му от биологичния актив. Анализирайки определенията дадени в стандарта, се достига до извода че това е полезният продукт, получен в резултат на прекъсване на процеса «биологична трансформация.»

Разграничаването на селскостопанската продукция от първоначалното получаване на полезни продукти от селскостопанската дейност се прави в МСС 41

Земеделие. Отделянето на продукцията от биологичния актив или прекратяването на жизнените процеси на биологичния актив се определя като реколта. Понятието «реколта» има френски произход и означава жътва, беритба на плод от земеделския труд, т.е. процес отнасящ се до прибирането на продукцията или установяването на добиви от отглеждането на конкретни видове биологични активи. Продукцията като понятие има латински произход и означава ценности придобити в резултат на производство. Земеделската продукция – като обект на отчитане включва и реколтата. По отношение на тълкуванията на понятията «земеделска продукция» и «реколта» могат да се направят следните изводи:

- реколтата е полезният продукт, придобит в резултат на прекъсване на процеса биологична трансформация;
- земеделска (селскостопанска) продукция е съвкупността от получените полезни продукти.

Двата стандарта определят, биологичните активи и продукцията добита от тях да се оценяват при първоначалното им признаване по справедлива стойност, намалена с предварително начислените разходи при продажба. Регламентираните правила за отчитане по справедлива стойност, създават проблеми по отношение оценяването и отчитането на растенията - носители и на разходите направени за отглеждане на отделни видове растениевъдни култури. Растенията носители, съгласно изискванията на МСС 16 Имоти, машини, съоръжения следва да се отчитат по цена на придобиване, а не по справедлива стойност. МСС 41 Земеделие определя разходите за отглеждане на растениевъдни (земеделски) култури като биологични активи. Определянето им като такива, задължава те да се оценяват по справедлива стойност.

Разходите направени за отглеждане на културите не следва да се разглеждат като биологични активи, поради факта, че процесът биологична трансформация не е преминал през всички фази. От счетоводна гледна точка тези разходи се третират като незавършено производство (материален запас) и е справедливо те да се оценяват по фактическа себестойност.

В представения доклад е направен сравнителен анализ на различията в дефинициите регламентирани от МСС 41 Земеделие и СС 41 Селско стопанство. Направени са препоръки, които могат да се имат предвид при представяне на информацията във финансовите отчети на предприятията със селскостопанска дейност.